

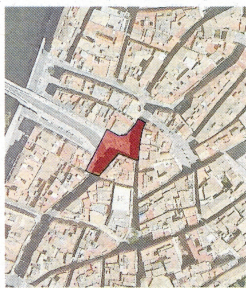
Espais urbans carregats d'història, cultura i relacions socials

Porticat construït després de la Guerra Civil, amb el primer edifici mantenint la traça medieval. FOTO: JOAN REVILLAS

PLAÇA DE LA CONSTITUCIÓ, ANTIGA PLAÇA DE LES COLS

Tortosa

Ortoplànol de la ciutat de Tortosa, amb la situació d'aquestes places

L'antiga plaça de les Cols (nom que manifesta la seva funció de mercat a l'aire lliure) tenia els dos fronts de llevant i ponent amb edificis porticats. Aquest darrer front va ser enderrocat als inicis del segle XX per tal de permetre la construcció de la rampa d'accés del pont nou del riu Ebre amb cota sobreelevada per garantir la navegació fluvial. L'amplada del pont va obligar a enderrocar també l'antiga església del Roser i els carrers adjacents que conservaven la traça de l'urbanisme medieval tocant el riu.

L'actual espai porticat construït amb un llenguatge classicista després de la guerra civil segueix l'ordenació del conjunt dels antics porxos, amb pilars de pedra de planta quadrada, basa i capitell, llindes i forjats de fusta sustentant les plantes superiors. El darrer edifici davant l'actual avinguda de la Generalitat és l'únic que encara manté el sistema constructiu medieval, amb la façana superior sobresortint dels porxos amb mènsules. Les fotografies antigues de la plaça mostren una tipologia

Porticat de la plaça de les Cols, envaït per l'accés al pont. FOTO: R. BORRELL

generalitzada de les cases de finals del segle XIX, amb la porta i escala d'accés als pisos superiors molt estretes per optimitzar l'espai de botigues en una zona comercial molt activa.

L'antiga façana nord de la plaça seguint l'alineació de l'estret carrer lateral del Pes de la Palla no tenia pòrtics, configurant el tester dels edificis que donaven a la plaça de la Font. Les dues places configuraven la veritable plaça major de Tortosa, unides pel traçat en diagonal del pas de carruatges, seguint la trama urbana de l'entorn i diferenciant el sòl de

terra de l'espai lateral destinat a mercat davant l'espai porticat. El reportatge fotogràfic de principis del segle XX de Ramon Borrell permet tenir una imatge de l'articulació de les dues places i les interessants perspectives visuals que generava aquest llarg eix vertebrador de la ciutat medieval. La configuració actual d'aquest espai ha transformat les antigues places porticades de la Font i de les Cols en una caòtica cruïlla de carrers envaïts pel trànsit de vehicles, una pèrdua d'espais carregats d'història amb intensa activitat ciutadana i comercial.

Saber més

Part de la informació d'aquesta sèrie està extreta del llibre **'Espais urbans porticats a la demarcació de Tarragona'**, del mateix autor de l'article i editat per la Diputació de Tarragona, que proposa un recorregut per carrers, places i edificis porticats de 38 municipis amb fotografies, dibuixos i plànols de Joan Figuerola.

Espais urbans
PORTICATS
a la demarcació de Tarragona

Calendari de lliuraments:

Dissabte, 6/02: Places Mercadal i Castell de Reus
Diumenge, 7: Pla de la Seu i carrer Merceries de TGN
Dissabte, 13: Places Agustí de Querol i Constitució Tortosa
Diumenge, 14: C. Àngel Tortosa
Dissabte, 20: Plaça de l'Església de Santa Coloma Queralt
Diumenge, 21: Plaça d'Àngel Marqués de Falset
Dissabte, 27: P. Vila de L'Aleixar
Diumenge, 28: Plaça i carrer del Mercadal d'Alforja
Dissabte, 6/03: C. Major Batea
Diumenge, 7: Plaça Catalunya de Batea
Dissabte 13: P. Major Montblanc
Diumenge 14: Places de l'Església i Padreny de Sarraí
Dissabte 20: Plaça de la Vila de Cornudella
Diumenge 21: P. Vila Cambrils
Dissabte 27: Plaça i Carrer Major de Flix
Diumenge 28: Plaça Major de Santa Coloma de Queralt
Dissabte 3/04: Plaça de l'Església de Gandesa
Diumenge 4: Plaça de Baix de Móra d'Ebre
Dissabte 10: Pl. Vila de L'Arboç
Diumenge 11: Plaça de l'Església d'Ulldecona
Dissabte 17: Places Vella i Nova d'Alcover
Diumenge 18: P. Major Prades
Dissabte 24: Plaça de l'Església d'Horta de Sant Joan
Diumenge 25: Plaça de la Quartera de Falset
Dissabte i diumenge 1-2/05: Places del Blat i l'Oli de Valls
Dissabte 8: Plaça de la Vila de Vilalba dels Arcs
Diumenge 9: Plaça Nova d'El Vendrell
Dissabte 15: Plaça Carles III de Sant Carles de la Ràpita
Diumenge 16: Peixateries Velles de Reus
Dissabte 22: Plaça de l'Església de Riudoms
Diumenge 23: Pl. Espanya Tortosa
Dissabte 29: Pl. dels Carros TGN
Diumenge 30: Pl. Prim de Reus